Правно - исторически факултет

2700 Благоевград, пл. „Георги Измирлиев - Македончето"
тел./факс: 073/88 66 17;https://law.swu.bg e- mail : admin@law.swu.bg

КОНСПЕКТ ПО ДИСЦИПЛИНАТА
„АЛТЕРНАТИВНО РАЗРЕШАВАНЕ НА СПОРОВЕ”

1. Същност и значение на конфликта.
2. Видове конфликти. Цикъл на конфликта.
3. Историческо развитие на процедурите за решаване на конфликти.
4. Стратегии и модели за решаване на конфликти.
5. Конфликт и спор. Правни способи за решаване на спорове.
6. Обща характеристика на алтернативните способи за решаване на спорове.
7. Критерии за допустимост на разглеждането на спорове с алтернативни способи.
8. Приложно поле на алтернативните способи за решаване на спорове.
9. Основни форми за алтернативно решаване на спорове.
10. Същност на медиацията като способ за алтернативно решаване на спорове.
11. Правна уредба и принципи на медиацията.
12. Процедура по медиация. Фази.
13. Медиатор. Роля и функции на медиатора.
14. Приключване на процедурата по медиация със споразумение. Същност и действие на споразумението.
15. Контрол върху изпълнението на споразумението. Правни последици при неизпълнение.
16. Приложение на медиацията в различните правни отрасли. Семейна медиация. Бизнес медиация. Медиация в училище.
17. Алтернативни способи за решаване на потребителски спорове. Онлайн медиация.
18. Психологически умения в медиацията .
29. Преговорите като способ за решаване на спорове .
21. Помирението като способ за решаване на спорове.
22. Арбитраж. Други способи за алтернативно решаване на спорове.
23. Приложимо право – приложим закон за арбитража; приложим закон към арбитражното споразумение; приложим закон за международното частно право, приложим материално-правен закон, приложими процедурни правила.
23. Етични и професионални стандарти при алтернативното решаване на спорове
24. Традиции и форми на алтернативното решаване на спорове в България .
25. Тенденции и перспективи в развитието на алтернативни способи за решаване на спорове.

2026г.
Гр. Благоевград

проф.д.н. Габриела Белова
гл. ас. д-р Сузана Цанова- Рангелова

Основна литература

1. Белова-Ганева, Г. Конфликтите- международноправни аспекти, Сиела, 2007
2. Генова, В. Полиция и социални конфликти, София, 2012
3. Галтунг, Й. Решаване на конфликти, Сиела, 2005
4. Димитров, Д. Юридическа и квазиюридическа конфликтология, 2008
5. Иванов, А. Несъдебни способи за решаване на граждански и търговски спорове, Научни известия, ЮЗУ „Н. Рилски“, г.III, КН. 1 Благоевград, 2007

6. Илиева, Д. Да разрешим цивилизовано конфликтите на работното място, Общество и право, 2007, кн. 4
7. Илиева, Д.Медиацията в помощ на бизнес преговорите, Общество и право, 2008, кн. 1
8. Каменова, Д. Медиация и невербална комуникация, 2021
9. Книга на медиатора (в съавторство), Фондация Партньори-България, София, 2020, 240 с. www.partnersbg.org
10. Манев, М. Медиацията и гражданският процес, София, 2004
11. Марков, М. Семейна медиация. Съвременно право, 2002, кн.4
12. Медиацията. Препоръки на Съвета на Европа, София, 2003
13. Медиацията, Учебно помагало, базов курс, СЮБ, 2013
14. Пенова, А. Активното слушане в медиацията, Даная Интернешънъл, 2021
15. Раданова, Ю. Медиацията в брачните отношения. Изд. Сиби, 2021
16. Русев, К. Законът за медиацията в контекста на достиженията на правото на Европейския съюз в сферата на извънсъдебното решаване на гражданскоправни и търговскоправни спорове, Съвременно право, 2005, кн.4
17. Стайков, И.Медиация по трудови спорове, С., 2009
18. Чанкова, Д. Алтернативните способи за решаване на спорове- смяна на парадигмата?, Право и икономика, Май-Юни 1999
19. Чанкова, Д. Медиацията между жертвата и извършителя на престъплението, София, 2002
20. Чанкова. Д. Възстановителното правосъдие. Сравнителноправен анализ, Авангардприма, 2011
21. Чанкова. Д.Законът за медиацията- едно трудно завоевание на реформата на съдебната система в България, Научни известия, ЮЗУ „Н. Рилски“, г. I, кн.I, Благоевград, 2005
22. Чанкова. Д.„Кой все още се страхува от възстановителното правосъдие в България?“, Право, Политика, Администрация, 2014, №1, www.lpajournal.com
23. Чанкова, Д. (в съавторство) Правен, институционален анализ и анализ на политиката по отношение на медиацията в България, 2019, Фондация „Партньори-България“2019, www.partnersbg.org
24. Чернев, С., Адекватността на правната уредба на алтернативните способи за решаване на правни спорове, сп. Търговско и облигационно право, 2013.

Допълнителна литература

1. Колектив. Проблемна карта на възстановителното правосъдие в България. Оценка и анализ на състоянието и възможностите за развитие на практики на възстановителното правосъдие в наказателното производство, Пи Еф България, 2022
2. Козырев, Г. Введение в конфликтологию, Москва, 2001
3. Що е алтернативно разрешаване на спорове (ADR) ? Chartered Institute of Arbitrators, London, 2013
4. Младенов, Мл. Дескриптивна юриспруденция, С., Нова звезда, 2015
5. Alternative Dispute Resolution. An ADR Primer. American Bar Association, 1989
6. Alternative Dispute Resolution. A Handbook for judges.American Bar Association, 1991
7. Burton, J. World Society, Cambridge University Press, 1972
8. Goldberg, S., Sander, F. & Rogers, N. Dispute Resolution. Negotiation, Mediation and Other Processes, Kluwer, 1999

9. Sandole, D. and Van der Merwe, H. Conflict Resolution Theory and Practice, Manchester University Press, 1993
10. Schellenberg, J. Conflict Resolution – Theory, Research and Practice, 1996
11. Sourdin, T. Alternative Dispute Resolution, Lawbook Co, 2008
12. Colbran, S. Alternative Dispute Resolution, in S. Colbran, P. Spender, S. Jackson. R. Douglas, & T. Penovic (eds) Civil Procedure: Commentary and Materials, LexisNexis Butterworths, Chatswood, NSW, 2012
13. Lynch, J. "ADR and Beyond: A System Approach to Conflict Management", Negotiation Journal, Volume 17, Number 3, July 2001